Goniec Codzienny

Wilno SOBOTA 10 kwietnia 1943 Nr. 533 Cena w Wilnie 5 fen.

Nad Dońcem zniszczono dwa sowieckie bataliony

Na wschodzie walki o miejscowym znaczeniu. — Wielki atak wielokrotnie przeważających sił nieprzyjacielskich w Tunisie trwa nadal

Z Kwatery Głównej Führera, dnia 9 kwietnia.

Naczelne Dowództwo Sił Zbrojnych podaje:

Z frontu wschodniego zameldowano tylko o walkach o znaczeniu miejscowym. Podczas akcji oczyszczającej nad środkowym Dońcem zniszczono dwa nieprzyjacielskie bataliony i wzięto pewną liczbę jeńców. Ciężka artyleria armii lądowej zwalczała z dobrym skutkiem ważne wojskowe obiekty w Leningradzie.

W Tunisie trwa nadal wielki atak wielokrotnie przeważających sił nieprzyjacielskich przeciwko niemiecko-włoskim wojskom.

Na froncie południowym oddziały nasze wśród nieustannych ciężkich walk zajęły nowe linie. Próby okrążenia odparto wśród zaciętych walk. Na środkowym i północnym odcinku zawiodły kilkakrotne silne próby przełamania frontu przez brytyjsko - północnoamerykańskie siły. Zniszczono przy tym 33 czołgi.

Podczas ataków dziennych na wybrzeże zajętych obszarów zachodnich nieprzyjaciel stracił 3 samoloty.

Brytyjskie bombowce zrzuciły ubiegłej nocy bomby kruszące i zapalające na obszar zachodnich Niemiec. Ludność miała straty. Artyleria przeciwlotnicza powietrznych sił zbrojnych i marynarki wojennej oraz nocne myśliwce zestrzeliły 15 nieprzyjacielskich samolotów.

Nowy rząd grecki

ATENY. (DNB). Rząd profesora Logothetopoulusa ustąpił. Polityk grecki Joannis Rhallys stworzył nowy rząd. Nowa lista ministrów wygląda następująco: premier Joannis Rhallys, który obejmuje równocześnie obronę narodową i ministerstwo zaopatrzenia. Ministerstwo sprawiedliwości: Pournaras, który obejmuje również ministerstwo gospodarki i pracy. Ministerstwo kultury: Lunaris, który obejmuje także ministerstwo opieki społecznej. Ministerstwo spraw wewnętrznych i bezpieczeństwa: Kawularis, zarazem minister komunikacji. Minister finansów: Tsironikos.

Likwidacja Finów po wieczne czasy

Gazeta fińska o planach sowieckich

HELSINKI. (DNB). „Suomen Sosialiden Kraatti" omawia los Finlandii na wypadek zwycięstwa bolszewików. Gazeta przeprowadza porównanie z ogłoszoną niedawno cyfrą 400.000 wywiezionych i w Związku Sowieckim zmarłych polskich dzieci i wskazuje dalej na podaną w polskim sprawozdaniu liczbę miliona siedmiuset tysięcy wywiezionych do Związku Sowieckiego Polaków.

Na co nie odważyli się carowie, pisze gazeta, to nie byłoby wcale ciężkie dla bolszewików, mianowicie zlikwidowanie Finów po wieczne czasy. Tak samo dobrze, jak w ciągu dwóch lat wywieziono milion siedemset tysięcy Polaków, tak też w ciągu czterech lat mogliby oni opróżnić całą Finlandię dla napływu mas ze wschodu. Wobec takich perspektyw na przyszłość nie może być dla Finlandii żadna ofiara zbyt ciężka, ażeby wzmocnić swój opór przeciwko wschodowi, albowiem droga na Sybir byłaby najstraszliwszą ofiarą fińskiego narodu.

Nowy japoński atak lotniczy na Czittagong

TOKIO. (DNB). Indyjskie miasto portowe Czittagong w Bengalii przeżyło 5 kwietnia dwudziesty trzeci atak lotniczy na to miasto. Wielka liczba japońskich bombowców pod silną osłoną myśliwców zaatakowała dzielnicę portową i urządzenia na lotnisku. Wyrządzone spustoszenia, zwłaszcza na terenie portu i w halach składowych są nadzwyczaj ciężkie. Spłonęły trzy wielkie składy z żywnością dla wojsk brytyjskich, dwa zbiorniki gazu i wielka cysterna naftowa, należąca do Burma Oil Company. Na lotnisku zniszczono dziewięć brytyjskich samolotów.

Między nieprzyjacielskimi myśliwcami a japońskimi samolotami bojowymi i myśliwskimi wywiązała się gwałtowna walka w powietrzu, podczas której Japończycy zestrzelili 14 nieprzyjacielskich samolotów. Z tego zwycięskiego ataku na Czittagong nie powrócił jeden tylko japoński samolot do swej bazy.

TOKIO. (DNB). W działaniach bojowych na terenach granicznych między Indiami a Burmą chodzi, jak pisze „Asahi Schimbun" o uzyskanie panowania w powietrzu. Ważniejsze jednakowoż jest zniszczenie linii, dowożących nieprzyjacielowi posiłki, oraz zniszczenie istniejących już baz.

Chociaż nie ma tam żadnych zdobyczy terenowych to jednak tamtejsze operacje wojenne będą miały niewątpliwie decydujący wpływ na dalszą sytuację wojenną. Przeciwnik czyni olbrzymie wysiłki, by móc w większych rozmiarach dostarczać materiały wojenne na odcinki frontu.

Pogrzeb ofiar

angielskiego ataku terrorystycznego na Paryż

PARYŻ. (DNB). Przy olbrzymim udziale ludności odbył się we środę przed południem w Paryżu pogrzeb ofiar spośród ludności cywilnej, spowodowanych anglosaskim atakiem terrorystycznym. Po obrzędzie religijnym przemawiał minister finansów Cathala, przytaczając na wstępie słowa marszałka Petaina, który w swoim przemówieniu przez radio w niedzielę napiętnował atak brytyjski jako „niczym nie usprawiedliwioną akcję". Następnie wygłosił minister sam słowa oskarżenia wobec angielskich lotników, którzy, jak on zaznaczył w roku 1940 opuścili Francję wśród walki, ale teraz już po raz drugi ukazują się ponad Francją, aby siać śmierć i zniszczenie.

Sprawozdanie Lavala

o zatrudnieniu Francuzów

VICHY. (DNB). Na ostatnim posiedzeniu rady ministrów, jak wynika z treści komunikatu, Laval złożył sprawozdanie o ostatnich swych naradach z władzami niemieckimi. Podał on do wiadomości, że od 1 stycznia do 31 marca wyjechało do Niemiec na pracę w tamtejszych fabrykach 250.000 Francuzów.

W tej liczbie znajduje się 77.000 młodych Francuzów podlegających służbie pracy. Inni młodzi Francuzi, podlegli obowiązkowi służby pracy mają pełnić służbę w fabrykach francuskich i mieć nadzór nad kolejami i innymi środkami komunikacji. W celu osiągnięcia możliwie radykalnej pomocy w rolnictwie, postanowiła rada ministrów rozciągnąć obowiązek pracy w rolnictwie na mężczyzn od 16 do 60 lat. Grunta, niewyzyskane dla rolnictwa będą, w razie potrzeby poddane uprawie pod przymusem. Zarządzenie to przewiduje wywłaszczenie i prawo zastosowania wszystkich rozporządzalnych sił męskich lub kobiecych w granicach dopuszczalnych w celu zagospodarowania wspomnianych gruntów. Laval oświadczył radzie ministrów o zamiarze rozszerzenia obowiązku służby we Francji w rolnictwie. Wreszcie na wniosek ministra sprawiedliwości zdecydowała rada ministrów przekazać trybunałowi stanu niektóre sprawy o szczególniejszym znaczeniu.

Panarabski związek państw

RZYM. W związku z zaproszeniem rządu egipskiego wystosowanym do państw arabskich w sprawie zwołania kongresu wszech arabskiego dla zbadania możliwości zorganizowania związku państw arabskich, oznajmiają teraz, że kongres ma się odbyć w Kairze pod przewodnictwem premiera egipskiego Naha Paszy. Za właściwych organizatorów kongresu uważani są obydwaj znani w świecie arabskim politycy iraccy, były premier w Bagdadzie Djamil al Madfai i obecny iracki minister spraw wewnętrznych Tahsin al Askari. Obydwaj oni są od czasów pierwszej wojny światowej bojownikami idei wszecharabskiej jedności, uczestniczyli w powstaniu arabskim w roku 1915 pod dowództwem Husseina z Mekki przeciwko Turcji i walczyli jako dowódcy w wojsku Feisala I. Al Madfai jest twórcą układu Arabskiego Braterstwa między Arabią Saudyjską a Irakiem, do którego to układu przyłączył się później Yemen, a ten akt dyplomacji uchodzi w świecie arabskim za jeden z warunków stworzenia związku państw arabskich. Przeprowadził on w pierwszym rzędzie konferencję w Kairze w sprawie przygotowania kongresu a obecnie nawiązuje kontakt z przywódcami arabskimi w Palestynie, Syrii i w Libanonie, i w tym celu odbywają się konferencje z Jerozolimie, Damaszku i Bejrucie.

Wielki cios zadany

przez japońską marynarkę

TOKIO. (DNB). Cesarska kwatera główna wydała w piątek następujący komunikat: „Silne formacje japońskich sił morskich zaatakowały flotę nieprzyjacielską u wybrzeży Florydzkich i osiągnęły następujące rezultaty:

Zatopiono 1 krążownik, 1 kontrtorpedowiec i 10 transportowców nieprzyjacielskich, uszkodzono ciężko dwa, a jeden lżej statki transportowe nieprzyjaciela oraz zestrzelono 37 samolotów przeciwnika.

Straty japońskie wynoszą 6 samolotów, które dobrowolnie rzuciły się na obiekty nieprzyjacielskie.

Ta bitwa morska i powietrzna otrzymuje nazwę „bitwy morskiej u wybrzeży wysp Florydzkich".

Wyspy Florydzkie, zwane też wyspami Negela leżą na północ od Guadalcanaru.

Ogłoszenie stanu oblężenia

w sowieckiej republice Azerbejdżan

MEDIOLAN. (DNB). Według wiadomości z granicy turecko-sowieckiej, ogłosił rząd sowiecki, jak donosi sofijski przedstawiciel gazety „Popolo d'Italia", stan oblężenia na całym terytorium sowieckiej republiki Azerbejdżan. W Baku wydano zakaz wychodzenia na ulicę od 8 godziny wieczorem do 5 rano. Wykroczenia pod tym względem karane będą śmiercią.

Zarządzenia te należy tłumaczyć codziennymi starciami między żołnierzami sowieckimi a oddziałami armii irańskiej w irańskim Azerbejdżanie. Te ostatnie łączą się z irańskimi patriotami.

Padają mury dzielnicy poselstw

w Pekinie

PEKIN. (DNB). Mury otaczające dzielnicę poselstw w Pekinie mają być obecnie zburzone. Zniesienie muru jest zewnętrzną oznaką uzyskania pełnych praw administracyjnych nad pekińską dzielnicą poselstw przez chiński rząd narodowy.

Brytyjska zemsta

nad bojownikami o wolność Iraku

ERZERUM. (DNB). Pozorny rząd iracki wydał zarządzenie, że wszyscy obywatele Iraku, przebywający w krajach Osi, muszą do 21 kwietnia powrócić do Iraku, gdyż w przeciwnym wypadku zostaną oni osądzeni zaocznie przez sąd wojenny, a majątek ich ulegnie konfiskacie.

Jeśli chodzi o to zarządzenie, to w Bagdadzie zdają sobie oczywiście sprawę z tego, że obywatele Iraku w większości wypadków nie mogą powrócić przez tereny wojenne. Dlatego też rozporządzenie powyższe należy uważać jako znak brytyjskiego gwałtu nad Irakiem. Jedynym skutkiem tego aktu zemsty będzie w praktyce konfiskata majątku bojowników o wolność Iraku, niska materialna zemsta Anglików, którzy kryją się jeszcze przy tym poza pozornym rządem Nuri Paszy.

Misja narodowo - chińskiej przyjaźni

z Mandżukuo w Dairenie

TOKIO. (DNB). Minister finansów Chin narodowych, Schoffuhal, który wyjechał jako poseł nadzwyczajny do Hsinkingu, przybył z innymi członkami misji narodowo-chińskiej przeznaczonej do Mandżukuo 8 kwietnia do Dairen.

Podczas odjazdu ministra z Nankinu wydał rząd narodowo-chiński komunikat, według którego zadaniem posła nadzwyczajnego będzie pogłębienie przyjaznych a przede wszystkim gospodarczych stosunków między Chinami a Mandżukuo oraz wymiana zdań na temat dalszego wspólnego prowadzenia wojny przeciwko Anglo-Amerykanom.

Kłopoty angielskich towarzystw

żeglugi handlowej

GENEWA. (DNB). Beznadziejna sytuacja żeglugi w Anglii wciąż jest podkreślana na zebraniach rocznych towarzystw okrętowych. Również omawiano tę sprawę na zebraniu dorocznym „Donaldson Line Ltd. w Glasgow, o czym pisze „Financial News".

Przewodniczący zebrania, N. P. Donaldson wyraził ubolewanie, że czysty zysk za rok ubiegły jest znacznie niższy od poprzedniego. Pochodzi to stąd, że skutkiem działalności nieprzyjaciela zginęło wiele statków towarzystwa.

Co się tyczy budowania statków nowych celem uzupełnienia zatopionych, to jakkolwiek istnieje tendencja do ich budowania, lecz udaje się to jedynie w rzadkich wypadkach. Do tego przyczynia się jeszcze okoliczność, że koszty budowy statków o wiele przekraczają stawki odszkodowań za jednostki stracone.

Przyszłość żeglugi handlowej jest wysoce niepewna. Nikt nie wie, co się z nią stanie po wojnie. Na ten stan niepewności składają się różne czynniki: nadzwyczaj wysokie koszty budowy nowych jednostek, niepomyślne dla towarzystw zmiany w warunkach żeglugi, współzawodnictwo Amerykanów dążących do rozbudowy swej floty w niespodziewany sposób, a wreszcie, i to nie bez znaczenia, ta tajemnicza dotychczas rola, jaką odegra po wojnie komunikacja powietrzna.

Gandhiego nie wolno odwiedzać

SZTOKHOLM. (DNB). „Folkets Dagblad" donosi z Bangkoku, że władze angielskie odmówiły prośbie syna Gandhiego, o zezwolenie na odwiedzenie swej matki w więzieniu. Żona Gandhiego po wszystkich przejściach i wskutek zaniepokojenia głodówką Mahatmy ciężko się rozchorowała. Odmówiono też odwiedzenia Gandhiego pewnej delegacji, składającej się z osób nie zaangażowanych politycznie. Angielski wicekról oświadczył, że Gandhiemu nie wolno przyjmować żadnych wizyt.

Tak blisko a przecież tak daleko!

Również Kuba nie otrzymuje materiałów pędnych ze Stanów Zjednoczonych

VIGO. (DNB). Kuba leży wprawdzie bezpośrednio u wrót wielkich amerykańskich zapasów nafty w Zatoce Meksykańskiej, lecz mimo to nie może otrzymać nafty. Zato otrzymał rząd kubański, jak stamtąd donoszą, piękny list od ambasadora Stanów Zjednoczonych w Hawanie, w którym to liście ambasador pisze, że z zadowoleniem dowiedział się o nowych wysiłkach Kuby, by ograniczyć się do mniejszego zużycia nafty, a jego radą może tylko być dalsze kontynuowanie tego postępowania. Wobec braku statków-cystern muszą wszystkie kraje amerykańskie zadawalać się ułamkiem dawniejszych ilości dostarczanej przez Stany Zjednoczone nafty.

Nowe niepokoje w Syrii

RZYM. (DNB). Wskutek nowych rozruchów, jakie wybuchły w Syrii, ogłoszono w kilku okręgach kraju stan oblężenia. W Damaszku doszło do krwawych starć, w czasie których oddziały okupacyjne otwarły ogień na grupy demonstrantów. Szczególnie poważna sytuacja wytworzyła się w Homs w Trypolisie, w Syrii i w Aleppo. W całej Syrii przeprowadzono masowe aresztowania.

Wiadomości z dnia

SOBOTA
10 Kwiecień
Ezechiela
Wschód słońca 5.33
Zachód słońca 19.13

— KAPUSTA KWASZONA NA 15 OKRES APROWIZACYJNY. Wydział Apr. Gosp. miasta Wilna podaje do wiadomości mieszkańcom, że na kartki żywnościowe 15 okresu aprowizacyjnego odcinek „D" będzie sprzedawana kapusta kwaszona po 500 gr. na osobę. (p)

— ZEBRANIE STRAŻY PRZECIWPOŻAROWEJ. W poniedziałek, dnia 12 kwietnia odbędzie się w sali teatru „Vaidila" przy ulicy Końskiej 3 ogólne zebranie członków wszystkich wileńskich drużyn przeciwpożarowych. Po przemówieniu majora Szymkusa, artyści teatru odegrają sztukę „Naujeji žmonės". Wstęp bezpłatny dla strażaków. Obecność wszystkich członków drużyn przeciwpożarowych obowiązkowa. (f).

— KONCERT STANISŁAWY PIASECKIEJ. Jutro, w niedzielę, o godzinie 12 w południe w teatrze na Pohulance odbędzie się poranek pieśni operetkowych w wykonaniu znanej wilnianom artystki b. teatru muzycznego „Lutnia" Stanisławy Piaseckiej. Urozmaicony program przewiduje piosenki z różnych operetek. Akompaniują p. p. Dzięgielewski i Konter. (f).

— KONCERT ORKIESTRY STRAŻY PRZECIWPOŻAROWEJ. W niedzielę odbędzie się koncert orkiestry dętej wileńskiej straży przeciwpożarowej w „Cielętniku" u stóp Góry Zamkowej. Początek koncertu o godzinie 12 w południe. Dyrygent J. Sinius. (f).

— NIE POZOSTAWIAĆ KONI BEZ DOZORU. Onegdaj na ulicy Kijowskiej pozostawiony bez dozoru przez wieśniaków koń, przestraszył się przejeżdżającego samochodu ciężarowego i poniósł. W rezultacie cztery osoby zostały poranione, w tym jedna ciężej. Właściciel, snać obawiając się kary, zbiegł. Przypominamy, że w myśl obowiązującego zarządzenia władz, pozostawianie koni na ulicy bez dozoru jest surowo wzbronione. (f).

— PIERWSZA BURZA. Przedwczoraj przeszła nad Wilnem pierwsza burza, połączona z gradem. W kilku podwileńskich gospodarstwach wyrządził on pewne, nieznaczne zresztą, szkody. (f).

— DOKARMIANIE PSZCZÓŁ. W okresie wiosennym bardzo często trzeba dokarmiać pszczoły. W tym roku na dokarmianie pszczół przeznaczono 6 ton cukru. Cukier został już podzielony pomiędzy pszczelarzy. Z uwagi, że w ubiegłym roku zbiór miodu był dość słaby właściwie należałoby dokarmiać niemal wszystkie ule.

— SÓL POTASOWA DLA PLANTATORÓW BURAKÓW CUKROWYCH. Plantatorzy uprawiający buraki na nasiona będą otrzymywali na każdy hektar plantacji po 200 kg. soli potasowej. Jeśli zaś uprawiają buraki, otrzymają po 100 kg. tej soli. Spółka „Lietuvos Cukrus" będzie wydawać plantatorom buraków cukrowych specjalne zaświadczenia na podstawie których spółdzielnie będą sprzedawać sól potasową. (f)

— RODZICE PILNUJCIE LEPIEJ DZIECI. Na ulicy Wilkomierskiej, przechodnie mogą być zwykle świadkami, jak mali chłopcy czepiają się przejeżdżających aut. W czasie gdy wjeżdżają one powoli pod górę, malec podbiega z tyłu, silnie się uchwyci i tak jedzie narażając się każdej chwili na wypadek. Być może, że chłopakom sprawia to wielką przyjemność, lecz są oni nieświadomi, jak straszne mogą być tego skutki. Dlatego też zwraca się uwagę rodzicom, aby więcej dbali o to, w jaki sposób bawią się ich dzieci. (e).

OFIARY

Na Święta dla biednych polskich dzieci 50 RM bezimiennie.

Pani Andrzejkowiczowa przekazuje 20 RM nieprzyjętych przez pana S. K. na święcone dla polskich biednych dzieci.

Na Święta dla polskich biednych dzieci składa C. H. 20 RM.

Dla polskich biednych dzieci na święcone 40 RM bezimiennie.

Ogłoszenie

Kursy języka niemieckiego dla dzielnicy Kalwaryjskiej

Z dniem 13 kwietnia rozpocznie się znowu, przerwana swego czasu, nauka języka niemieckiego. Zgłoszenia dla początkujących i zaawansowanych przyjmuje we wtorki, czwartki i soboty od godz. 17.30 — 19 w szkole powszechnej Kalwarienstr. 73, nauczyciel.

Pełnomocnik dla Zw. Zaw. Okrąg Wilno-miasto.

Imprezy kulturalne Związków Zawodowych

10 kwiecień, godz. 18.30 (sobota) w sali Filharmonii „Siupinys",

11 kwiecień, godz. 11 (niedziela) w kinie „Soldatentheater II" — „Gasparone".

12 kwiecień, godz. 18 (poniedziałek) w teatrze miejskim opera „Faust" — (ważne bilety z dnia 15 marca).

12 kwiecień, godz. 18 w sali Filharmonii koncert pianisty St. Szpinalskiego. (f).

†

Antoni-Mikołaj ŁASZKIEWICZ

PRAWNIK
emeryt. rewizor b. Izby Skarbowej w Wilnie

po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony Św. Sakramentami, zmarł dn. 7 kwietnia 1943 r. przeżywszy lat 68.

Eksportacja zwłok z domu żałoby przy ul. Ukmergės (Wilkomierskiej) 22 do kościoła św. Rafała odbędzie się dnia 10-go kwietnia b. r. o godz. 8.30. Po Nabożeństwie nastąpi pogrzeb na cmentarz po-Bernardyński. O tych smutnych obrzędach powiadamiają pogrążeni w głębokim żalu **Żona i Rodzina.**

†

PIOTR KŁAWCAN

zmarł dnia 7 kwietnia 1943 r. w wieku lat 34.

Wyprowadzenie zwłok z domu żałoby przy ul. Antakalnio (Antokolskiej) 149 (Sanatorium Grużlicze) do kościoła św. Piotra i Pawła nastąpi 10 kwietnia o godz. 15. Po Nabożeństwie Żałobnym nastąpi eksportacja zwłok na cmentarz św. Piotra i Pawła **Żona.**

W pierwszą bolesną rocznicę zgonu
ś. † p.
Mikołaja Balcewicza
odbędzie się Nabożeństwo Żałobne w kościele św. Jakuba dnia 12 kwietnia r. b. o godz. 8-ej rano.
O czym zawiadamiają życzliwych pamięci Zmarłego
Żona, Córka i Syn

Z powodu śmierci w dniu 5 kwietnia r. b.
ś. † p.
Feliksa Laskowskiego
wyrazy gorącego współczucia stroskanemu ojcu i rodzinie składają
Koledzy i Przyjaciele.

Rodzicom z powodu śmierci ich ukochanego syna
ś. † p.
Kazimierza-Gedymina Szydłowskiego
wyrażamy najgłębsze współczucie.
Pietkiewiczowie.

Od Wydawnictwa.

Prosimy naszych prenumeratorów na prowincji o dokładne i czytelne podawanie adresów.
Przedpłata za prenumeratę powinna być uskuteczniona przed 1-ym każdego miesiąca.
Prenumerata wynosi 3 RM miesięcznie.

Podziękowanie.

P. Dr. GERLEE za uratowanie od śmierci naszego kochanego Januszka tą drogą składamy gorące i serdeczne „Bóg zapłać"

A. W. Pawłowscy.

Adres Redakcji i Administracji: ul. Gedimino 11-a (I piętro). Telefony: Redaktor Naczelny 42, Redakcja 3, Administracja 7-09, Ekspedycja 6-99. Godziny przyjęć w sprawach redakcyjnych od 10 do 15. Redakcja przyjmuje od godz. 12 do 14. Administracja czynna od godz. 7 do 16 (oprócz niedziel i świąt). Ceny ogłoszeń: Wiersz milim. na 4 str. 12 fen., handlowe o 100 proc. drożej. Za podanie adresu do Administracji — 30 fen. Strona ma 12 szpalt. Administracja nie uwzględnia zastrzeżeń co do rozmieszczenia i terminu ogłoszeń.

Drukarnia „Auszra" w Wilnie

Wydawnictwo „Goniec Codzienny".